

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد مرودشت

دانشکده علوم انسانی - گروه حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

عنوان:

بررسی مقایسه‌ای ارتباط بین ساختار سرمایه و سودآوری شرکت‌ها (در صنایع خودروسازی و کانی فلزی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران)

استاد راهنما:

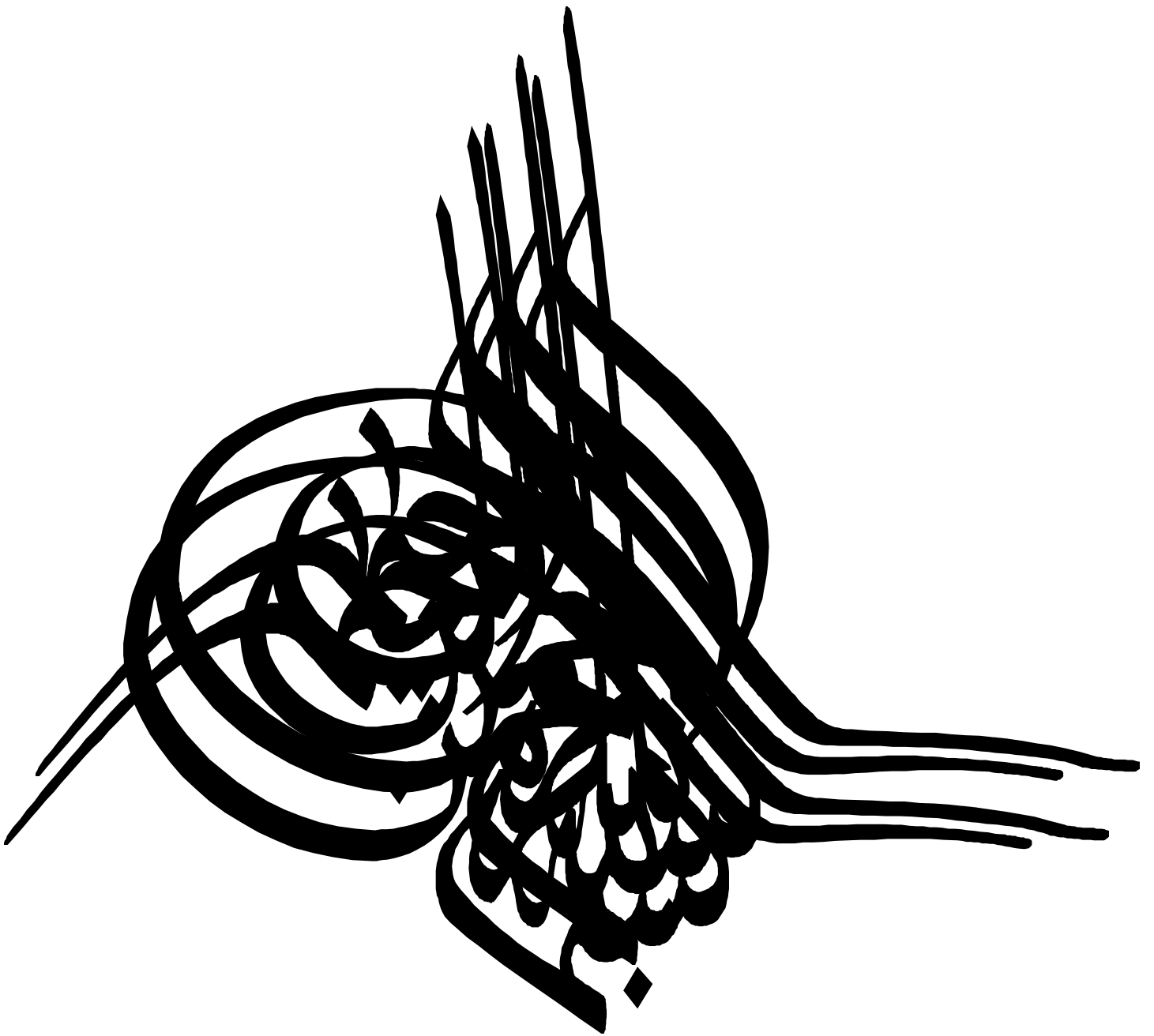
دکتر سید علیرضا موسوی

استاد مشاور:

دکتر امین شیروانی

نگارش:

عباس جعفرزاده

صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد (M.A)

نام و نام خانوادگی دانشجو: عباس جعفرزاده در تاریخ: 1389/11/08 رشته: حسابداری
از پایان نامه خود با عنوان: بررسی مقایسه‌ای ارتباط بین ساختار سرمایه و سودآوری شرکت‌ها (در صنایع خودروسازی
و کانی فلزی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران) با درجه بسیار خوب و نمره 17 دفاع نموده است.

امضا اعضا هیات داوری

سمت

نام و نام خانوادگی اعضا هیات داوری

استاد راهنما

1- جناب آقای دکتر سید علیرضا موسوی

استاد مشاور

2- جناب آقای دکتر امین شیروانی

استاد داور

3- جناب آقای دکتر هاشم ولی پور

استاد داور

4- جناب آقای دکتر جواد مرادی

ناظر

5- جناب آقای رضا قشمی

مدیر معاونت پژوهشی

موارد فوق مورد تایید است.

مهر و امضا

تقدیم به

پدر و مادر عزیزم : اسطوره‌های همیشه جاودان در قلبم

بعد از حمد و سپاس خدا،

از تمامی کسانی که در راستای تکمیل این پایان‌نامه مرا یاری و راهنمایی نموده‌اند تشکر می‌نمایم. علی‌الخصوص از استاد راهنمای محترم خود جناب آقای دکتر سید علیرضا موسوی و استاد محترم مشاور جناب آقای دکتر امین شیروانی که راهنمایی و مشاوره پایان‌نامه بنده را بر عهده داشته‌اند.

و همچنین از مدیریت محترم گروه حسابداری جناب آقای دکتر هاشم ولی پور و استاد ارجمندم جناب آقای دکتر قدرت الله طالب‌نیا که زحمات فراوانی به ایشان داده‌ام، نهایت تشکر و قدردانی را دارم.

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی مقایسه‌ای تأثیر ساختار سرمایه بر سودآوری شرکت‌های خودروسازی و کانی‌فلزی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. برای این منظور، داده‌های موردنیاز این پژوهش از 41 شرکت خودروسازی و کانی‌فلزی فعال در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های 1388 - 1383 جمع‌آوری گردید. تکنیک‌های آماری مورد استفاده جهت آزمون فرضیات، رگرسیون ساده و ضریب همبستگی می‌باشد.

نتایج به‌دست آمده حاکی از این است که: بین نسبت کل بدهی به دارایی و سودآوری و همچنین بین نسبت بدهی‌های بلندمدت و سودآوری در صنعت خودروسازی و صنعت کانی‌فلزی رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد که با نتایج تحقیقات رافیو و اوبافمی¹ (2009) مطابقت دارد. رابطه بین نسبت بدهی‌های کوتاه‌مدت و سودآوری نیز، در هر دو صنعت مذکور منفی و معنی‌دار می‌باشد که برعکس نتایج تحقیقات رافیو و اوبافمی (2009) می‌باشد.

واژگان کلیدی: ساختار سرمایه، سودآوری، بدهی، تأمین مالی

---

¹ - Rafiu and Obafemi

فصل اول: کلیات تحقیق

2	1-1- مقدمه
3	1-2- بیان مسئله
4	1-3- اهمیت و ضرورت تحقیق
5	1-4- اهداف تحقیق
5	1-5- فرضیه‌های تحقیق
6	1-5-1- فرضیه اول
6	1-5-2- فرضیه دوم
6	1-5-3- فرضیه سوم
7	1-6- قلمرو تحقیق
7	1-6-1- قلمرو موضوعی تحقیق
7	1-6-2- قلمرو زمانی تحقیق
7	1-6-3- قلمرو مکانی تحقیق
8	1-7- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات تخصصی طرح

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

10	1-2- مقدمه
10	2-2- بخش اول: ساختار سرمایه و ساختار بهینه سرمایه
10	2-2-1- ساختار سرمایه
11	2-2-2- تئوری‌های ساختار سرمایه
11	2-2-2-1- نظریه سنتی
12	2-2-2-2- فرضیه مودیلیانی و میلر
15	2-2-2-3- تئوری سلسله مراتب گزینه‌های تأمین مالی (تئوری ترجیحی)
16	2-2-2-4- تئوری توازی ایستا (مصالحه)
17	2-2-2-5- تئوری هزینه‌های نمایندگی
18	2-2-2-6- فرضیه جریان نقدی آزاد
19	2-2-3- عوامل تعیین کننده ساختار سرمایه

19	2-2-3-1- عوامل بیرونی
19	2-2-3-1-1- سطح عمومی فعالیت تجارت
20	2-2-3-1-2- سطح نرخ بهره
20	2-2-3-1-3- سطح قیمت سهام
20	2-2-3-1-4- وجوه در دسترس بازار
21	2-2-3-1-5- سیاست مالیاتی بر روی بهره و سود سهام
21	2-2-3-2- عوامل درونی
21	2-2-3-1- اندازه شرکت
21	2-2-3-2- فرصت‌های رشد
22	2-2-3-3- ریسک تجاری
22	2-2-4- دلایل عمده تأمین مالی شرکت‌ها
23	2-2-5- روش‌های تأمین مالی
25	2-2-6- تأثیر روش‌های تأمین مالی بر سود سهام‌داران
26	2-2-7- عوامل مؤثر بر ارزیابی روش‌های تأمین مالی
28	2-2-8- تأمین مالی و ساختار سرمایه
29	2-2-9- نقش بازار سرمایه در تأمین مالی شرکت‌ها
30	2-2-10- هزینه سرمایه
31	2-2-11- رابطه ساختار سرمایه و سودآوری
32	2-2-12- ارتباط ریسک و بازده
33	2-2-13- ساختار سرمایه بهینه
36	2-3- بخش دوم: مفاهیم سود و سودآوری شرکت‌ها و انواع نسبت‌های مالی
36	2-3-1- سود
36	2-3-2- سود خالص واحد تجاری
37	2-3-3- سودآوری
37	2-3-4- مکاتب فکری پیرامون اندازه‌گیری سود
39	2-4- بخش سوم: پیشینه تحقیق
39	2-4-1- تحقیقات خارجی

48	2-4-2- تحقیقات داخلی
	فصل سوم: روش تحقیق
55	3-1- مقدمه
55	3-2- روش تحقیق
56	3-3- جامعه آماری
57	3-4- نمونه و روش نمونه‌گیری
57	3-5- دوره زمانی تحقیق
58	3-6- روش جمع‌آوری اطلاعات
58	3-7- فرضیه‌های تحقیق
58	3-7-1- فرضیه اول
59	3-7-2- فرضیه دوم
59	3-7-2-1- فرضیه سوم
60	3-8- متغیرهای تحقیق
60	3-8-1- متغیر وابسته
60	3-8-2- متغیر مستقل
61	3-9- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها
61	3-10- روش‌های آماری
62	3-10-1- آزمون کولموگوروف – اسمیرنوف
62	3-10-2- رگرسیون خطی
64	3-10-3- روش آزمون فرضیه‌ها
65	3-10-4- تحلیل همبستگی
65	3-10-4-1- ضریب تعیین
65	3-10-4-2- ضریب همبستگی
66	3-10-5- آزمون معنی‌دار بودن R
67	3-10-6- آزمون معنی‌دار بودن در الگوی رگرسیون
68	3-10-6-1- آزمون معنی‌دار بودن معادله رگرسیون
68	3-10-6-2- آزمون معنی‌دار بودن ضرایب

69	3-10-7- تعیین صحت مدل رگرسیون و بررسی تأثیر مدل ارائه شده
70	3-11- خلاصه فصل سوم
	فصل چهارم: یافته‌های تحقیق و تجزیه و تحلیل آن‌ها
72	4-1- مقدمه
72	4-2- آمار توصیفی متغیرهای تحقیق
74	4-3- آمار استنباطی
74	4-3-1- بخش اول: نتایج حاصل از بررسی‌های صنعت خودروسازی
74	4-3-1-1- آزمون کولموگروف – اسمیرنف (آزمون نرمال بودن داده‌ها)
75	4-3-1-2- نتایج حاصل از بررسی فرضیه فرعی اول صنعت خودروسازی
75	4-3-1-2-1- تحلیل همبستگی
76	4-3-1-2-2- خلاصه مدل
76	4-3-1-3- آزمون معنی‌دار بودن معادله رگرسیون (آزمون F)
77	4-3-1-4- ارائه مدل بهینه پیش‌بینی (آزمون t)
78	4-3-1-5- تعیین صحت مدل رگرسیون و بررسی تأثیر مدل ارائه شده
78	4-3-1-3- نتایج حاصل از بررسی فرضیه فرعی دوم صنعت خودروسازی
78	4-3-1-1- تحلیل همبستگی
79	4-3-1-2- خلاصه مدل
80	4-3-1-3- آزمون معنی‌دار بودن معادله رگرسیون (آزمون F)
80	4-3-1-4- ارائه مدل بهینه پیش‌بینی (آزمون t)
81	4-3-1-5- تعیین صحت مدل رگرسیون و بررسی تأثیر مدل ارائه شده
81	4-3-1-4- نتایج حاصل از بررسی فرضیه فرعی سوم صنعت خودروسازی
81	4-3-1-1- تحلیل همبستگی
82	4-3-1-2- خلاصه مدل
83	4-3-1-3- آزمون معنی‌دار بودن معادله رگرسیون (آزمون F)
83	4-3-1-4- ارائه مدل بهینه پیش‌بینی (آزمون t)
84	4-3-1-5- تعیین صحت مدل رگرسیون و بررسی تأثیر مدل ارائه شده
84	4-3-2- بخش دوم: نتایج حاصل از بررسی‌های صنعت کانی‌فلزی

84	4-3-2-1-آزمون کولموگروف - اسمیرنف (آزمون نرمال بودن داده‌ها)
85	4-3-2-2- نتایج حاصل از بررسی فرضیه فرعی اول صنعت کانی فلزی
85	4-3-2-1- تحلیل همبستگی
86	4-3-2-2- خلاصه مدل
86	4-3-2-3- آزمون معنی‌دار بودن معادله رگرسیون (آزمون F)
87	4-3-2-4- ارائه مدل بهینه پیش‌بینی (آزمون t)
88	4-3-2-5- تعیین صحت مدل رگرسیون و بررسی تأثیر مدل ارائه شده
88	4-3-2-3- نتایج حاصل از بررسی فرضیه فرعی دوم صنعت کانی فلزی
88	4-3-2-1- تحلیل همبستگی
88	4-3-2-2- خلاصه مدل
89	4-3-3-2-3- آزمون معنی‌دار بودن معادله رگرسیون (آزمون F)
90	4-3-2-3-4- ارائه مدل بهینه پیش‌بینی (آزمون t)
90	4-3-2-5- تعیین صحت مدل رگرسیون و بررسی تأثیر مدل ارائه شده
91	4-2-3-4- نتایج حاصل از بررسی فرضیه فرعی سوم صنعت کانی فلزی
91	4-2-3-1- تحلیل همبستگی
91	4-2-3-2- خلاصه مدل
92	4-3-4-2-3- آزمون معنی‌دار بودن معادله رگرسیون (آزمون F)
92	4-4-2-3-4- ارائه مدل بهینه پیش‌بینی (آزمون t)
93	4-4-2-3-5- تعیین صحت مدل رگرسیون و بررسی تأثیر مدل ارائه شده
93	4-4- نتایج آزمون فرضیه‌های تحقیق
95	4-4-1- نتایج آزمون فرضیه‌های فرعی صنعت خودروسازی
97	4-4-2- نتایج آزمون فرضیه‌های فرعی صنعت کانی فلزی
100	4-5- خلاصه فصل چهارم
	فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات تحقیق
102	5-1- مقدمه
103	5-2- نتیجه‌گیری
103	5-2-1- نتایج آزمون فرضیه‌های صنعت خودروسازی و کانی فلزی

107	5-2-2- نتیجه‌گیری کلی
108	5-3- پیشنهادات تحقیق
108	5-3-1- پیشنهاد‌های مبتنی بر نتایج تحقیق
109	5-3-2- پیشنهاد‌های برای تحقیقات آتی
110	منابع و مأخذ
118	پیوست‌ها و جداول

فصل اول:

کلیات تحقیق

1-1- مقدمه

ساختار سرمایه¹ به عنوان مهم ترین پارامتر مؤثر بر ارزش گذاری شرکت ها و برای جهت گیری آن ها در بازارهای سرمایه مطرح گردیده است. محیط متحول و متغیر کنونی، درجه بندی شرکت ها را از لحاظ اعتباری نیز تا حدودی به ساختار سرمایه آنان منوط ساخته است. در واقع مبنای تولید و ارائه خدمات، به نحوه تأمین و مصرف وجوه مالی وابسته است (Myers and Sussman, 2003, p187).

تصمیمات تأمین مالی و سرمایه گذاری در شرکت ها، تصمیماتی هستند که با آینده نگری اتخاذ می شوند. در تصمیمات تأمین مالی، شرکت ها وجوه مورد نظر را در حال حاضر به کار می گیرند تا در آینده بتوانند به تعهدات خود در قبال تأمین کنندگان منابع مالی عمل نمایند. در تصمیمات سرمایه گذاری، شرکت از بعضی مزایای فعلی، به امید تحصیل مزایای بیش تر در آینده چشم پوشی می کند. سرمایه گذاری در ماشین آلات و تجهیزات می تواند مصداق آینده نگری در کسب سود و بازده سرمایه گذاری باشد. (نمازی و شیرزاده، 1384، ص 76).

از طرفی، ساختار سرمایه هر شرکت، هشدار اولیه ای در ارتباط با میزان مضیقه مالی شرکت است و لازم است در برنامه ریزی استراتژیک شرکت ها، تعیین عوامل مؤثر بر کارایی تأمین مالی آن ها مورد توجه جدی باشد (سینایی، 1386، ص 64). در نتیجه این مسئله وجود دارد که شرکت ها از چه منابعی برای تأمین مالی استفاده کنند تا سود و بازده سرمایه سهام داران را به حداکثر برسانند؟ عوامل متعددی از جمله اندازه، مالیات، جریان های نقدی، سودآوری و ... می تواند در تصمیمات تأمین مالی اثرگذار باشد و این که شرکت ها با توجه به این عوامل، می توانند به صورت مطلوب منابع تأمین مالی را انتخاب نمایند. به طور نمونه، هر چه سودآوری بیش تر باشد،

---

¹ - Capital Structure

شرکت‌ها از منابع داخلی (سود)، تأمین مالی می‌نمایند (Viviani, 2008, p174). بنابراین، این تحقیق درصدد آن است که ارتباط بین نسبت انواع بدهی با سودآوری را در صنایع خودروسازی و کانی‌فلزی مورد بررسی و مقایسه قرار دهد، تا به این سؤال که آیا افزایش در نسبت بدهی باعث افزایش سودآوری شده است یا خیر پاسخ داده شود.

1-2- بیان مسئله

هدف مدیران مالی عبارت است از افزایش ارزش شرکت یا حداکثر کردن ثروت سهام‌داران و این هدف از طریق سه مورد زیر قابل تحصیل است (تقوی، 1388، صص 10-13).

اول؛ انتخاب بهترین ساختار سرمایه برای دارایی‌ها

دوم؛ ایجاد تناسب لازم بین اندازه و نرخ رشد شرکت

سوم؛ بهینه‌سازی ساختار منابع مالی و سرمایه‌ای

اما نظر به این که استقراض برای شرکت مزیت مالیاتی ایجاد می‌کند، منطقاً باید انتظار داشت شرکت از بین منابع مختلف تأمین مالی، بیش‌تر از استقراض استفاده کند. زیرا استفاده بیش‌تر از استقراض موجب افزایش سودآوری شرکت خواهد شد (Harris and Raviv, 1991, p297). از طرف دیگر تأمین مالی از طریق بدهی، هزینه بهره را در پی دارد و این موضوع باعث خواهد شد که شرکت‌ها بخشی از درآمدهای خود را در سال‌های آینده صرف پرداخت هزینه‌های تأمین مالی کنند. بنابراین، سودآوری آینده آن‌ها کاهش خواهد یافت (سید نژاد فهیم، 1381، ص 3).

در نتیجه مدیر مالی باید همیشه مواظب باشد که روش‌های تأمین مالی با نوع سرمایه‌گذاری شرکت سازگار باشد و هم‌چنین از نسبت بدهی در حد معقول آن استفاده کند تا به‌صورتی باشد که هم ارزش شرکت حداکثر گردد و هم این که هزینه‌های ورشکستگی زیادی بر شرکت تحمیل نشود، یعنی شرکت یک ریسک مالی

معقولی را به واسطه استفاده از بدهی تحمل نماید. از دیدگاه دیگر در صورت مشخص شدن رابطه بین ساختار سرمایه و سودآوری، می‌توان در مورد اعطای انواع تسهیلات مالی به شرکت‌های مورد بررسی تصمیم‌گیری صحیحی را انجام داد. لذا، این تحقیق به دنبال یافتن رابطه بین ساختار سرمایه و سودآوری است تا با جمع‌آوری اطلاعات واقعی و نشان دادن وجود یا عدم وجود این رابطه، بتواند کمکی به کلیه استفاده‌کنندگان داخلی و خارجی از صورت‌های مالی نماید.

1-3- اهمیت و ضرورت تحقیق

در جهان امروز با توجه به شرایط بازار رقابتی و تغییرات سریع تکنولوژی، تصمیم‌گیری‌های مالی نیاز به تخصص در امور مالی دارد. بنگاه‌های اقتصادی برای ورود به تجارت جدید و فعالیت در آن زمینه، یا توسعه فعالیت خود نیاز به سرمایه دارند (حشمتی، 1386، ص 140). مدیریت شرکت جهت فراهم کردن این سرمایه، منابع گوناگون و شیوه‌های مختلف تأمین مالی را در اختیار دارد. تأمین مالی می‌تواند از طریق انتشار سهام یا اوراق بدهی انجام شود (Rafiu & Obafemi, 2009, p122). در واقع شرکت‌ها در تأمین منابع مالی موردنیاز خود حق انتخاب دارند که با پذیرش شرکای جدید و واگذاری قسمتی از مالکیت واحد تجاری و یا با استقراض، اقدام به تأمین مالی نمایند. منظور از استقراض، تأمین منابع موردنیاز برای یک دوره بلندمدت است، که در ازای آن معادل مبلغ دریافت شده به اضافه درصد مشخصی سود بازپرداخت می‌شود (Hampton, 1989, p27).

بنابراین با توجه به این که تأمین مالی از طریق بدهی ضمن ایجاد مقدار قابل توجهی هزینه ثابت، موجب افزایش اهرم و در نتیجه ریسک بیش‌تر خواهد شد، لذا بررسی تأمین مالی از روش‌های اهرمی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از طرف دیگر نوع ساختار سرمایه می‌تواند بر سودآوری شرکت‌ها مؤثر باشد و سودآوری نیز برای

مدیران و سرمایه‌گذاران از اهمیت بالایی برخوردار است، در نتیجه ضرورت انجام این تحقیق، که اطلاعات لازم برای تصمیم‌گیری مدیران و سهام‌داران را مهیا می‌کند به‌وجود آورده است.

1-4- اهداف تحقیق

مدیران شرکت‌ها به‌دنبال آن هستند که چگونه تأمین مالی بکنند و چه کار بکنند تا ارزش سهام شرکت در بازار حداکثر گردد و یا به‌عبارت دیگر ثروت سهام‌داران حداکثر شود. سهام‌داران عادی به‌دنبال این هستند که بتوانند از سرمایه اولیه خود در پایان دوره حداکثر بازده را کسب نمایند و وام‌دهندگان شرکت هم انتظار دارند که اصل و فرع وام خود را در سررسید بازپس گیرند، بنابراین احتمال ورشکستگی و زیان شرکت، برای این افراد خیلی مهم است.

هم‌چنین سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و سایر استفاده‌کنندگان سود را به‌عنوان معیاری برای ارزیابی سودآوری، پیش‌بینی سود آتی و اعطای وام به واحد انتفاعی مورد استفاده قرار می‌دهند. بنابراین، هدف این پژوهش بررسی رابطه بین ساختار سرمایه و سودآوری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و مقایسه این ارتباط، در بین دو صنعت خودروسازی و کانی‌فلزی می‌باشد.

1-5- فرضیه‌های تحقیق

فرضیه‌های تحقیق براساس تحقیقات رافیو و اوبافمی¹ (2009)، تدوین گردیده است. در این پژوهش سه فرضیه اصلی مطرح می‌شود که به‌تفکیک در 2 صنعت خودروسازی و کانی‌فلزی آزمون می‌شوند. لذا، برای هر فرضیه اصلی، دو فرضیه فرعی در نظر گرفته شده که فرضیه‌های پژوهش به‌صورت زیر می‌باشند:

---

¹ - Rafiu Oyesols Salawn, Obafemi Awolowo

1-5-1- فرضیه اول

فرضیه اصلی اول: بین نسبت کل بدهی به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی اول خودروسازی: بین نسبت کل بدهی به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های صنعت خودروسازی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی اول کانی‌فلزی: بین نسبت کل بدهی به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های صنعت کانی‌فلزی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

1-5-2- فرضیه دوم

فرضیه اصلی دوم: بین نسبت بدهی بلندمدت به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی دوم خودروسازی: بین نسبت بدهی بلندمدت به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های صنعت خودروسازی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی دوم کانی‌فلزی: بین نسبت بدهی بلندمدت به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های صنعت کانی‌فلزی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

1-5-3- فرضیه سوم

فرضیه اصلی سوم: بین نسبت بدهی کوتاه‌مدت به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی سوم خودروسازی: بین نسبت بدهی کوتاه‌مدت به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های صنعت خودروسازی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه فرعی سوم کانی فلزی: بین نسبت بدهی کوتاهمدت به کل دارایی و سودآوری شرکت‌های صنعت کانی فلزی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.

1-6-1- قلمرو تحقیق

هر تحقیقی باید دارای قلمرو و دامنه مشخصی باشد تا محقق در تمامی مراحل تحقیق، بر موضوع تحقیق احاطه کافی داشته باشد و بتواند نتایج حاصل از نمونه را به جامعه تعمیم دهد.

1-6-1-1- قلمرو موضوعی تحقیق

این تحقیق به بررسی مقایسه‌ای ارتباط بین ساختار سرمایه و سودآوری شرکت‌ها (در صنایع خودروسازی و کانی فلزی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران) می‌پردازد.

1-6-2- قلمرو زمانی تحقیق

قلمرو زمانی این تحقیق از سال 1383 تا 1388 می‌باشد.

1-6-3- قلمرو مکانی تحقیق

قلمرو مکانی این تحقیق، شرکت‌های خودروسازی و کانی فلزی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

است.

1-7- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات تخصصی طرح

ساختار سرمایه: ترکیب بدهی و حقوق صاحبان سهام را ساختار سرمایه می‌گویند (انواری رستمی، 1378، ص 78).

سود مورد استفاده: سود مورد استفاده در این تحقیق، سود قبل از بهره و مالیات یا سود عملیاتی¹ است.

سودآوری²: که از رابطه سود عملیاتی تقسیم بر ارزش دفتری کل دارایی به دست می‌آید.

نسبت بدهی‌ها: که از رابطه بدهی تقسیم بر کل دارایی حاصل می‌شود.

بدهی‌های کوتاه‌مدت: بدهی‌های کوتاه‌مدت (بدهی‌های جاری) بدهی‌هایی هستند که در طول یک سال

مالی پرداخت می‌شوند.

بدهی‌های بلندمدت: بدهی‌های بلندمدت، در حالت کلی شامل وام‌های بلندمدتی است که معمولاً از

طریق بانک‌ها و یا سایر مؤسسات مالی تأمین می‌شوند. به عبارت دیگر بازپرداخت آن‌ها بیش از یک سال مالی

است.

کل بدهی‌ها: منظور از کل بدهی‌ها، مجموع بدهی‌های جاری و بدهی‌های بلندمدت است.

کل دارایی‌ها: کل دارایی‌های شرکت شامل ارقام سمت راست ترازنامه شرکت‌هاست، که شامل

دارایی‌های جاری و دارایی‌های بلندمدت و سایر دارایی‌هاست.

---

¹ - Earning before Interest and Taxes (EBIT)

² - Profitability